

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму 032 Історія та археологія
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін
імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка, затверджену Вченою радою університету 31 серпня 2020 р.
зі змінами та доповненнями

Освітня програма – основний документ, на основі якого здійснюється підготовка фахівців з вищою освітою. Відтак, цілком логічно, що на підготовку документу було зосереджено значні зусилля розробників, враховано чинники, які відображають важливі тенденції в розвитку вищої освіти, конкретної наукової галузі, а також засвідчують можливості колективу науково-педагогічних працівників організувати й реалізувати підготовку якісних фахівців за спеціальністю 032 Історія та археологія.

Рецензована освітня програма – є результатом тривалої роботи колективу Інституту історії та соціогуманітарних дисциплін по модернізації підготовки сучасних істориків. Представлена програма дійсно виглядає як перспективний план підготовки фахівців у галузі історії. Мета і завдання освітньої програми, її орієнтація, фокус та спеціалізація виглядають достатньо узгодженими, розкривають її основні характеристики та дозволяють скласти образ випускника цієї програми та його можливості як фахівця.

Програма формує та вдосконалює, зважаючи на попередній досвід навчання, низку загальних та фахових компетентностей, які виглядають достатньо переконливо, системно та цілісно з огляду на те, що необхідно сучасному історику у професійній діяльності.

Формування цих компетентностей реалізується у конкретних досягненнях, які зафіковані у програмних результатах навчання. Досягнення цих результатів повинно засвідчити формування необхідних компетентностей. Вони цілком узгоджені між собою, що підсилює враження про цілісність та збалансованість освітньої програми.

Перелік освітніх компонентів, за допомогою яких вивіщуватимуться основні завдання освітньої програми, виглядає достатньо переконливо, адже здобувачам освіти пропонуються лише ті дисципліни, які повинні працювати на професійне зростання фахівця. Насправді, і на цьому слід наголосити окремо, програма не містить нічого «зайвого». Достатньо уваги приділено мовній підготовці, сучасним

інформаційним технологіям, дисциплінам, які знайомлять здобувачів освіти з досвідом організації та реалізації історичних досліджень в Україні та світі, інформаційним потенціалом актуалізованої джерельної бази з історії, технологіями історіописання, модернізують знання та практичні навички з археології, методики викладання історії. Все це гармонійно доповнюється практичною підготовкою, яка дозволяє під наглядом викладачів спробувати сили у дослідницькій та викладацькій діяльності. Таким чином, здобувачі освіти у підсумку оволодівають усіма необхідними компетентностями для роботи за фахом. Очевидно, що пропонований набір компетентностей може бути застосований не лише в сфері дослідницької чи викладацької діяльності, а в цілому в гуманітарній сфері у широкому розумінні.

Надана в освітній програмі характеристика кадрового, матеріального, технічного, технологічного, інформаційного та методичного забезпечення освітнього процесу дають підстави говорити, що Університет, й Інститут зокрема, має належний потенціал для організації освітнього процесу та його методичного супроводу.

Структурно-логічна схема розкриває послідовність вивчення освітніх компонентів, що забезпечує чітке розуміння формування загальних та фахових компетентностей, співвідношення обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів, збалансованість навантаження в рамках семестрів та впродовж всього терміну навчання.

Звісно, таку зосередженість на підготовці фахівців до наукової та викладацької діяльності, на нашу думку, варто розширити, скориставшись можливостями, які надають вибіркові дисципліни, й запропонувати на вибір освітні компоненти, які б розширивали можливості працевлаштування випускників освітньої програми, зокрема в сфері музейної роботи, туризмі, державному управлінні тощо.

В цілому освітня програма 032 Історія та археологія зразка 2021 р. може бути рекомендована до впровадження як така, що цілком відповідає сучасним вимогам до підготовки фахівців за спеціальністю 032 Історія та археологія на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Рецензент

кандидат історичних наук,
головний спеціаліст відділу туризму та
промоції міста управління культури
та туризму Чернігівської міської ради

Олександр БОНДАР